

időbeli különbség csupán a munkanemek – a palánk ács, a fal kőművesmunka – egymást követő sorrendjét tükrözi, de az is elképzelhető, hogy az általunk feltárt kapu nem azonos az inventáriumokban említett épülettel. A palánk itt 1682-ben ugyanis olyan rossz állapotú volt, hogy az összeíró véleménye szerint hamarosan újjá kell építeni. Lehetséges, hogy a palánk megújítása együtt járt a kapu újjáépítésével. A válasz nem dönthető el, mert a terület különféle közművekkel olyannyira bolygatott volt, hogy a legalsó rétegek kivételével, amelyek leletanyagot nem tartalmaztak, a feltárás során csak legújabb kori feltöltést távolítottunk el.

A modern feltöltés kevés 16–17. századi leletanyagot tartalmazott, köztük számos pénzt, és kis fémlemezeket.

A palánk É-i, és ÉK-i szakaszainak tisztítása után az új és a korábbi ásatási területet egyben, korszerű módszerekkel (nagy pontosságú geodéziai GPS), Szökrön Péter mérte fel.

KOPPÁNY ANDRÁS – JANKOVICS NORBERT

30. Bonyhád, Ficzkó szántók

(KÖH 43924)

(Tolna megye) B

A biogázüzem építésének első üteme során a területen 252 régészeti objektum, főként a mészbetétes edények népe temetőjéhez tartozó sírok kerültek elő. A már korábban elkészült I. tározó külső, K-i oldalán, 2011. június 16–30. között 60×40 m-es felületen, 30 cm mélységben humuszolták le a majdani II. tározó területét. A felső rétegből előkerült néhány szórvány bronzkori cserép, de zárt objektum, régészeti korú beásásra utaló elszíneződés sehol nem volt látható. A szórványos kerámia-töredékek a magasabban fekvő Ny-i oldal lekopásából származhatnak – a sírok hiánya arra utal, hogy ebbe az irányba a bronzkori temető nem folytatódott.

SZABÓ GÉZA

31. Bonyhád, I. sz. iskola

(KÖH 19990)

(Tolna megye) Kö, I

2011. május 23-án Hambrus Zsolt, az EON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt. munkatársa bejelentést tett a Wosinsky Mór Megyei Múzeumba arról, hogy Bonyhádon, a Szent Imre utca 1. sz. ház udvarán, gázvezeték áthelyezése miatt kezdett földmunka során, embercsontokat talált a kivitelező. A másnap délelőtt elvégzett helyszíni szemle alkalmával kiderült, hogy a közműfeltárással két(?) ismeretlen korú csontvázas sírt bolygattak meg.

Mivel az udvar szomszédságában található az az iskola, aminek építésekor, 1994-ben, Szabó Géza középkori sírokat tárt fel, így a leletek tükrében kijelenthetjük, hogy a temető erre a területre is kiterjed.

CZÓVEK ATTILA

32. Bódvarákó, Anyagnyerő 1. lelőhely

(KÖH 90179)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Szk

2011 áprilisában a Bódva-völgyi árvízvédelmi munkálatokat megelőzően végeztünk feltárást Bódvarákó határában, a Bódvától mintegy 100–200 m-re. A lelőhely egy enyhén kiemelkedő domb D-i oldalán található. A feltárás során 9 régészeti jelentőséget, köztük egy földbe mélyített épületet, munkagödört, és egyéb hulladék-gödöröket dokumentáltunk.

A feltárás legjelentősebb objektuma az enyhén földbe mélyített megközelítőleg négyzet alakú épület, közepén és négy sarkában egy-egy oszlophellyel, ami a tetőszerkezetet tartó oszlopokra utal. Az épületen belül több kis méretű cölöplyukat bontottunk ki, mely alapján valamilyen belső berendezési tárgy pl. szövőszék használta feltételezhető. Ennek helyét többször változtatták, ezért sűrűn behálózza az épületet. Tűzhely nyomát nem találtuk, de a feltárt teleprészlet egészén sem. A leletanyag többségét a kerámia teszi ki, melyek nagy részét rossz kiegészítő, barna és fekete színű, durva apró kavicsszemcsével soványított töredék jellemzi. Formát tekintve megtalálhatók a behúzott egyenes peremű tálak, virágcserep, hordó formájú fazekak. Némelyik példány bütyök- vagy bordadísszel ellátott. Egyetlen korongolt töredék került elő, egy perem fölé felhúzott, egyfülű, kettős kónikus bögre. A leletanyagban egy orsógomb valamint több vörös kő is van. A másik kiemelendő jelenség egy vélhetően munkagödörként értelmezhető objektum, melynek két oldalán egy-egy cölöplyukat figyeltünk meg. Ebből az előbbieken részletezett kerámiaanyag mellett agancsdarab, illetve vörös és fehér kődarabok kerültek elő. Ez utóbbit megfigyeléseinek alapján a kerámiasoványítására használták a telepen.

Az előkerült kerámiaanyag alapján a feltárt teleprészlet a szkíta kori lakosság hagyatéka. Ezt bizonyítja a korongolt, perem fölé felhúzott egyfülű kettős kónikus bögre, és a többi edénytípus is (virágcserep, hordó formájú fazekak, behúzott peremű tálak). A település É-i, D-i és K-i szélét a feltárás során lehatároltuk. Ny-i irányba a kialakítandó gát lehumuszolt felszínén jelentkező foltok alapján a lelőhely még folytatódik.

Munkatársak: Sáfrány Andrásné rajzoló, Nagy Zoltán régésztechnikus, Hórász Lajos, Hajdú István, Pálfi Tibor, Szabó István, Szabó László ásatási technikusok.

HAJDÚ MELINDA

33. Budapest, I. Budavári palota, 8. sz. támfal

(KÖH 39588)

Kk, Kú

A Savoyai-terasz és a löportár között a K felé néző modern vár-, ill. támfalon, több ponton kihasadás és kiromlás mutatkozott, s ezért a mögötte lévő területen statikai, talajmechanikai kutatószonda kialakítása vált szükségessé. A szonda helyét a teraszra a „D” épület É-i homlokzatának vonalában jelölték ki, a támfalra merőlegesen húzott (azaz K–Ny irányú) mintegy 1,50×6 m-es kutatóárok formájában. A burkolatbontást és a földmunkát folyamatos régészeti megfigyelésünk mellett végezték. A helyszínen korábban régészeti kutatás nem folyt, attól azonban kissé D-ebbre a palota Gerevich-féle ásatásai során